

Svenska Arkivförbundet

Nyhetsbrev #2, september 2019

Rapport från vårkonferensen

Vårkonferensen med årsmöte hölls den 13-14 maj på Stockholms Stadsarkiv och hade 45 deltagare. Vid mötet medverkade ledarna för de tre nationella minnesinstitutionerna; riksantikvarie Lars Amreus, tillförordnade riksbibliotikarie Lars Ilshammar och riksarkivarie Karin Iko som delade med sig av sina tankar rörande den enskilda arkivsektorn. Förtroendevalda och anställda fick också möjlighet att fördjupa sig i diskussioner om sina respektive roller som arbetsgivare och arbetstagare i en förening. Vi bjöds också på en smygtitt till Stadsarkivet Liljeholmskajen som ju ännu inte hade öppnat portarna för allmänheten. I samband med detta fick vi dels se de fina nya lokalerna, och också höra om arbetet med flytten av arkiv. Tack för detta!

/ Eva Tegnhed

Nya personer i styrelsen

I samband med årsmötet 2019 valdes fyra nya personer in i styrelsen:

Samuel Edquist är sedan 2019 professor i historia vid Mittuniversitetet i Sundsvall. Han är också utbildad arkivarie och har forskat och undervisat inom arkivvetenskap vid Södertörns högskola och Uppsala universitet. Som historiker har han studerat bl.a. folkbildning, folkrörelser och nationalism. Bland hans publikationer märks exempelvis böckerna *En folklig historia: historieskrivningen i studieförbund och hembygdsrörelse* (2009) och *Att spara eller inte spara: De svenska arkiven och kulturarvet 1970–2010* (2019).

Svenska Arkivförbundet

Katalin Gere är nybliven pensionär, tidigare 1:e arkivarie med man och två utflugna döttrar. Arbetade med smärre avbrott på Riksarkivet sedan 1983, bl.a. som projektledare, processansvarig och senast som samverkanssamordnare för enskilda arkiv. Huvudintresset är historia och kulturarv, annars kulturell "allätare" med betoning på litteratur och film. Bor i Stockholm och i Mariefred (Strängnäs kommun), medlem även i Arkiv Sörmlands styrelse.

Christer Ahlberger är professor i historia vid Göteborgs universitet, har forskat inom områden som demografi, lokalhistoria, religiösa rörelser samt konsumtions- och urbanhistoria. Under senare år har han fokuserat på kognitions- och arkivhistorisk forskning. Inom det sistnämnda fältet arbetar han särskilt kring frågor om "the archival turn" och har han bland annat publicerat "The Moravian Archive and the magical Ark" i *In Moravian memoirs. Pillars of an invisible church*. Han har genom åren medverkat i arkivutbildningen och arkiv-clustret (CHS) vid Göteborgs universitet."

Kaisa Blank Nordmark Mitt intresse för arkiv började i och med att jag blev tillfrågad om en ersättarplats i Föreningsarkivet i Sydvästra Götaland. Tackade ja utan att veta något om vare sig FSVG eller arkiv. Intresset växte snabbt och efter att ha lämnat ett skriftligt klagomål till min sektorschef om hur arkiven missköttes så skapades en Arkivredogörartjänst åt mig. Har suttit i Arkivnämnden i Västra Götalands Regionen och är nu mer ordförande i FSVG. Ett litet steg för valberedningen blev ett stort steg för mig, kan man väl säga. Bor med min make i Partille, strax utanför Göteborg.

Utvecklingsgrupper inrättade

Svenska Arkivförbundet har nu fått en utökad och engagerad styrelse, men alla goda krafter behövs för att vi ska kunna nå verksamhetsplanens ambitiösa mål. För att stärka och snabba på utvecklingen har flera arbetsgrupper inrättats för olika sakområden, och dessutom kommer arbetet att stärkas upp av en utvecklingsansvarig under hösten. Utvecklingsgrupperna består av styrelseledamöter, men även andra personer inom branschen. De utpekade delområdena följer i stort verksamhetsplanen – Finansiering, Kommunikation, Kurser och konferenser, Digitalisering och e-arkiv, Näringslivsarkiv samt Forskning och utbildning. Grupperna kommer inom kort att presentera planer för sitt kommande arbete. Är du särskilt engagerad i något av dessa områden och vill delta i arbetet? Hör i så fall av dig till eva.zipsane@arkivforbundet.se eller per.lundin@arkivforbundet.se

/Eva Sjögren Zipsane

Utvecklingsansvarig utsedd

Mitt namn är Per Lundin och jag är verksam som länsarkivchef i Blekinge sedan sommaren 1995. Fr o m mitten av september har jag tilldelats rollen som Utvecklingsansvarig för förbundsverksamheten inom Svenska Arkivförbundet. Detta arbete kommer att utföras som en köpt tjänst på 50% – jag är alltså inte anställd av Arkivförbundet.

I arbetsuppgifterna ingår att driftsätta de utpekade arbetsgrupper som finns ovan samt att samordna dessa gruppers arbete och se till att de beslutade verksamhetsmålen fullföljs. Vidare ingår kontakter

Svenska Arkivförbundet

med departement och utskott vid behov samt Riksarkivet och de övriga arkivföreningarna på nationell nivå i Sverige och Norden. Utöver det så ingår samordning och administration kring Arkivförbundets konferens- och kursverksamhet.

Redan den 20 september kommer jag att "rivstarta" genom att presentera regional enskild arkivverksamhet vid ett politikermöte i Halmstad inom den regionala kultursamverkan Syd, dvs de 6 sydlänen (Skåne, Blekinge, Halland, Kronoberg, Kalmar och Jönköping) vars regionala kulturpolitiker då samlas för strategisk planering och samordning. Informationen vid detta tillfälle kommer att bestå av en robust beskrivning av hur enskild arkivverksamhet ser ut i Sverige och hur den är organiserad, vilka utmaningar som dessa verksamheter står inför samt på vilket sätt som Svenska Arkivförbundet kan ingå som partner i de regionala kulturnätverken, där arkivfrågor inom enskild sektor diskuteras och planeras. Det är min personliga uppfattning, att samordningen med de regionala huvudmännen inom landsting/regioner, är av yttersta vikt om vi ska lyckas med en långsiktig utveckling av enskild arkivverksamhet i Sverige, framför allt i remissförandet kring den statliga Arkivutredningen.

Har ni frågor om eller synpunkter på Arkivförbundets verksamhet, så är ni hjärtligt välkomna att kontakta mig på per.lundin@arkivforbundet.se eller på tel. 0706-34 83 13.

/Per Lundin

Nordiskt samarbete

Inom den enskilda arkivsektorn har man alltid haft goda kontakter med sina nordiska kollegor, och har fortlöpande inspirerande erfarenhetsutbyte. Svenska Arkivförbundet behöver nu som nybildad organisation komma in i den nordiska gemenskapen på förbunds nivå. Förutom att delta i våra systerorganisationers årsmöten kommer förbundsordförandena i början av november att mötas för att diskutera gemensamma frågor och möjliga samarbeten.

/Eva Sjögren Zipsane

Remiss från Riksarkivet

Just nu är Riksarkivets förslag till "nya föreskrifter om behandling av personuppgifter för arkivändamål av allmänt intresse inom den enskilda sektorn" ute på remiss. Riksarkivet har fått i uppdrag att utarbeta föreskrifter för vad som krävs för att en arkivverksamhet ska anses vara en uppgift av allmänt intresse, och vilka förpliktelser det innebär med hänsyn till behandling av personuppgifter. Remisstiden går ut den 16 september. Svenska Arkivförbundet har i sitt inspel till Arkivutredningen tidigare påpekat att man inte bör hasta fram detta förslag, utan bör avvakta gemensamma rekommendationer på EU-nivå. Vi har även framhållit att de regionala arkivinstitutionerna, liksom läns museernas och andra institutioners arkiv som har offentligt stöd och därmed myndigheternas godkännande för att utföra dessa arkivuppgifter, redan idag skulle kunna betraktas som godkända att handha personliga data för arkivändamål. Önskvärt vore om remisstiden förlängdes tills Arkivutredningen framlagt sitt betänkande i mitten av december.

/Eva Sjögren Zipsane

Arkivutredningen

Utredningen går in i sitt slutskede, och i november ska den vara klar. Förra Arkivutredningens enda ändring i arkivlagen var att "... lägga till att de enskilda arkiven också är en del av det nationella kulturarvet." I kommittédirektiven till dagens utredning kommer en fortsättning. "Översynen bör tydliggöra de enskilda arkivens viktiga roll som en del av det gemensamma kulturarvet. För att arkivens värden som kulturarv ska komma hela samhället till del bör det offentliga kulturarvsarbetet

Svenska Arkivförbundet

vidareutvecklas så att det gemensamma kulturarvet blir en angelägenhet för alla, det offentliga samtalet vidgas och fördjupas och medskapande och engagemang främjas.”

Många dialoger, möten och inspel har skett kontinuerligt. Det rönnte uppmärksamhet på mötet med expertgruppen. Inget annat inspel har kommenterats av utredningens sekretariat tidigare, förutom Riksarkivets. Du kan läsa det på Arkivförbundets hemsida, under nyheter.

/Torgny Larsson

Samtal med Riksarkivets om framtidsfrågor

Den 12 juni välkomnade Riksarkivet till samtal och diskussion om arkivsektorns viktiga framtidsfrågor. Arkivföreningar, olika arkiv, myndigheter, universitet samt SKL fanns på plats. Med RAs representanter drygt 30 personer. Riksarkivet redogjorde för sina huvudspår i inspelningen till Arkivutredningen. Tre ledord är vägledande. Helhetsperspektiv, Informationens värde och värdering samt Samhällsviktig information. Hittills har RA inkommit med 10 inspel. Ett av RAs förslag är att särskilda resurser ska ges till ett storskaligt nationellt projekt för att skapa bättre möjligheter för aktörer inom den enskilda sektorn att ansluta sig till Nationella databasen, NAD. Projektet bör rikta sig både till arkivinstitutioner inom den enskilda sektorn och till andra som förvarar arkiv, t.ex riksorganisationer och företag. Flera föreningar har på olika sätt gjort inspel. En av föreningarna föreslår bl a en särskild fond för enskilda arkiv. Närvarande på samtalen var Eva Zipzane och Torgny Larsson

/Torgny Larsson

Uppvaktning av Föreningsarkivet i Värmland 70 år

Förbundet uppvaktade vid 70 års jubileet den 10 maj. Arkivet är centralarkiv för alla föreningar/organisationer i Värmlands län. Sedan starten 1949 har de tagit emot arkiv för 7 000 värmländska föreningar. Temat för dagen var kvinnohistoria som visades både i tal, bilder och arkivmaterial. Deras samling av olika organisationsfanor är unik. Stort antal deltagare från när och fjärran. En dag att minnas. Torgny Larsson deltog.

/Torgny Larsson

Höstmöte 26-27 november i Uppsala

Behovet av att få ta del av vad som händer i omvärlden och att bygga på den egna kompetensen var en viktig del medlemmarna förde fram i diskussionerna inför bildandet av Svenska Arkivförbundet. Under hösten arrangerar vi därför en konferens för alla våra medlemmar samt för andra som är intresserade. Konferensen kommer att hållas *i Uppsala, på Park Inn Radisson den 26-27 november*. Boka dessa datum redan nu! Vi återkommer inom kort med mer information och ett preliminärt program.

/Eva Tegnhed

Hur kan kulturarvsinstitutioner vara resurs för skolan?

Riksantikvarieämbetet har just nu regeringens uppdrag att kartlägga hur arkiv, museer och kulturarvsmiljöer kan vara resurs för skolan. Riksarkivet, genom Landsarkivet i Östersund har ansvarat för den del som rör arkiven. Riksarkivets rapport håller nu på att färdigställas och kommer att presenteras närmare i samband med *Arkivpedagogiskt Forums möte den 16 oktober*. Mötet hålls

Svenska Arkivförbundet

på Riksantikvarieämbetet i Stockholm. Vill du delta i mötet och veta mer om resultatet av undersökningen, anmäler du dig via eva.tegnhed@arkivforbundet.se

/Eva Tegnhed

Nästa styrelsemöte

Styrelsen för Svenska Arkivförbundet har sitt nästa styrelsemöte den 16 september. Har din organisation frågor och eller funderingar som ni tycker att vi behöver ta upp – tveka inte att höra av er! Ordförandes mailadress är eva.sjogren@arkivforbundet.se

/Eva Tegnhed